

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS

MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM,

Die Jovis 21. Februarij.

M. FRANCISCO AFFORTY,

DOCTORE MEDICO, Præside.

Intendit ne natura fœminarum productionem?

I.

CUM ea sit rerum sublunarium conditio, ut in æternum conservari non possint, sed perpetuæ mutationi & corruptioni sint obnoxia; natura sui sedula conservatrix, ne earum species omnino interciderent, omnibus individuis suæ generationis appetitum inesse voluit, quo scilicet mundi sublunaris compages, à summo rerum omnium moderatore constructa, ordo illius & pulchritudo, quam tot diversarum substantiarum concors discordia efficit, conservarentur: id autem exequi conatur natura in elementis per transmutationem, in metallis, fossilibus & lapidibus per novæ materiæ appositionem; quod in omnibus viventibus & potissimum animantibus perfecti seminis operâ per veram generationem consequi solet. Quæ licet *ἀναιδώς* & consilij expers, suum tamen finem semper attingit, ni tumultuantis materiæ discordiâ, aut alterius impedimenti occursu, in suis operationibus inturbetur, undè productiones contra naturæ intentum & finem aliquando oriuntur; quæ quia ordinariam & solitam naturæ legem prætergrediuntur, tanquàm quid insolitum & portentosum palàm demonstrantur, undè fortè nomen sortitæ sunt: quoquo modo autem contingant monstra, tres tantum illorum causas agnoscimus, materiæ scilicet vitium, uteri depravatam conformationem, & vim ipsam imaginatricem, quæ cum

2
sit facultas princeps, rerum objectarum aut quæ ardenti appetuntur desiderio, idola & simulachra, tenellulo admodum fatui imprimunt; unde tot stigmata & figurarum diversa genera, quæ spirituum ope, & sanguine, quamdiu in utero latitat infans, inurantur & imprimuntur.

II.

AD cuiusque rei productionem duo concurrant necesse est, materia scilicet & agens: unus Deus cuncta ex nihilo potest producere: quotquot verò existunt in rerum naturâ agentia, sive spiritalia, & à materiæ facie libera sint, sive corporea, eaque viventia, aut inanima, effectus quoscumque sine materiâ producere non possunt; cælum ipsum & sidera, nec sol ipse vitæ parens & conservator, metalla, mineralia, & alia hujusce naturæ corpora, nisi ex præjacente quadam materiâ in terræ visceribus dispositâ, valent producere; plantæ etiam & animantia sine semine & laudabili geniturâ, suam nullatenus possunt perennare speciem. Porro agens quodcumque etiam perfectissimum à suâ materiâ dependet inter operandum, quam si aliter quàm par sit dispositam nanciscatur, naturalem & sibi propositum finem assequi non potest: animantia hac lege non sunt immunia, in speciei enim propagatione (quam naturaliter intendunt) à vero sæpè aberrant tramite, sive materiæ excessu aut ejusdem defectu, sive diversi feminis confusione, unde mutili fetus, vel partium numero excedentes, aut multiplicis & variæ figuræ in lucem prodeunt. Verum cum materia, circa quam in animantium generatione natura operatur, sit semen, & sanguis menstruus, pro eorum variâ dispositione & temperie, omnium corporis partium non modò conformationem, verum etiam optimam constitutionem & temperiem variari necesse est, unde claudi claudos, & mutili mutilos generant, ita ut parentum non modò corporis, sed & animi affectus hæreditario veluti quodam jure, vitio seminis, non sanguinis menstrui, in sobolem transfunduntur. Quod si factum jam conceptu & efformato, sitibundus aut famelicus uterus, hianti ore, genitali nectare iterum appetat irrorari, novi seminis appulsu ἐπιτύχσις sequitur, si verò citius quàm par sit, aut majori quantitate ad uterum sanguis appellat, inchoatum naturæ opus confunditur, & loco animalis σαρξ ἀγνή & ἀδιὰ πλάστος generatur.

III.

CALCULUM malè posuerunt qui fœminam naturæ vitio fieri existimarunt, non enim est παρέκβασις, παράρρησις, sed

animal in sua specie perfectissimum, foemina si quidem productio æquæ ac maris primario intenditur à naturâ, tanquam absolute necessaria ad speciei propagationem: parum inter se differunt, animi nulla differentia, si educationem & vitæ rationem excipias, quæ ad illius perfectionem non parum conferunt: præterea functiones omnes ad vitæ conservationem necessariae, siue naturales, vitales, aut animales pari modo in utroque sexu exercentur: corporis parvum discrimen, si partes genitales eximas, quæ solo situ numero & figurâ differunt, nec aliter fieri debuit à naturâ; nec credas corporis robore & temperamento longè dissimiles marem & foeminam, si enim rusticas mulieres & quæ plurimum exercentur, cum aulicis & delicatis hominibus conferas, eas certè longè calidiores & robustiores experieris; nec tamen molles illos & enervatos amafios *παρρηγάτους* dixeris, quod dispare sint temperamento & corporis robore, ab illis qui artem militarem profitentur, aut qui diuturno labore & exercitio corpus firmarunt: verbo dicam, proba educatio, & vitæ ratio bene instituta, animum & corpus non firman tantum, sed etiam perficiunt.

I V.

RA R O contingunt monstra insolensque est illorum occur-
sus, agentia quippe naturalia rectâ feruntur ad suum finem nullo reluctante obice: ad id autem tendit semper natura quod optimum & perfectissimum est, intendit igitur utriusque sexûs productionem, ut scilicet species possit conservari, mares si quidem quantumvis perfecti se ipsos tamen nequeunt producere, nec opus generationis, (etsi semen habeant prolificum) sine foeminarum consortio, absolvere, nec enim locum recipiendo & fovendo semini habent idoneum, nec eis (quod sint calidiores & rarioris texturæ) sanguinis superflui ad fœtus conformationem & nutritionem copia suppetit, quæ omnia foeminæ ultro concessit natura: non igitur fortuito producta mulier, quod antiquorum nonnullis visum est, qui foeminarum ortum variis inquinant fîgmentis, dum asserunt injustos timidosque homines generatione secundâ in foeminas fuisse conversos; sed necessario efformatur naturalium causarum connexionem, quod Hippocrati physicorum omnium facile principi placuit: est quippe fœmineum & masculinum semen unde alterutrum animal efficitur, non secus ac diversis ex seminibus, diversæ arborum species pronascuntur: ut igitur tepidus terræ calor ex iis uirtutem sopitam exerit, ut inde quercus, vel pinus, vel abies prodeat, sic calor uteri moderatus contentum

4

semen exfufcitatur, vel in virum vel in fœminam; quod utrumque natum parens optima sine delectu, sed pro ut ab affectu materiâ regitur, exequi solet.

V.

NE igitur dicas fœminas præter naturæ intentum produci; utriusque & maris & fœminæ æqua est necessitas, quæ inde sumitur, quod animalia morti obnoxia non nisi maris & fœminæ copulâ unum fiunt & quasi perpetuitate donantur. De corporis nobilitate levis est concertatio, esto mares fœminis hac in re aliquatenus præstent, an propterea fœminarum generationem natura despicit, & quasi coacta aliudque agens tale opus aggreditur? Errat qui hæc sibi fingit, præterquam quod, cum corpus fœmineum illud omne obtineat quod sibi convenit, perfectum dici meretur. Atque si eodem ac mas victu & exercitio fœmina uteretur, dubio procul æque robusta ac vegeta foret, quod in aliis animalium speciebus. quarum maris & femellæ æquabile est robur, licet explorare; eam obrem nullum aliud decet quærere discrimen inter utrumque hominem quàm quod occurrit inter eos homines qui labori non parcant, & illos qui genio nimio plus indulgentes vitam curis expertem ducunt in molli otio; somnumque in multam lucem protrahunt; & quemadmodum illi inertis vitæ firmum calorem enervant, sic otium, graviditatis molestia, partus frequentia, mulierum robori & calori detrahunt; etenim quid vetat, quin idem sit calor in principiis & viri & mulieris? Propterea petenda est sexûs diversitas à feminis ἰσοσυγκρασία, quam qui perpexerit, asclepiadem se reputer.

Intendit ergo natura fœminarum productionem.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

*M. Carolus de Laval.
M. Dionysius Dodart.
M. Dionysius Fuyon.*

*M. Ioannes Bapt. de Revelou.
M. Edmundus Charrier.
M. Raphaël Maurin.*

*M. Antonius Morand.
M. Ioannes Hamon.
M. Simon Boulot.*

Proponebat Lutetiæ PETRUS BONNET Parisinus.
A.R.S.H. MDCLXXV.

P A R I S I I S,

Apud FRANCISCUM MUGUET, Regis & Illustrissimi Archiepiscopi
Parisiensis Typographum.